Ao. 1856. Donderdag

No. 143. 27 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, *den* 24 *November* 1856.

Alzoo A d a m J a s van het Gouvernement heeft verzocht om een perceel land gelegen ten Oosten aan de *Wanica straat*, hebbende eene facie van *een* en diepte van *drie* kettingen, in pacht te bekomen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten daarop eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements Secretarie in te dienen, zullende anders over het perceel land door het Gouvernement worden beschikt naar aanleiding der Publicatie van den 13den July 1840 G. B. e. a. No. 8.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, *den* 25 *November* 1856.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Kolonie, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van de daartoe gedane verzoeken, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden aan de navolgende slaven, als:

1o. Aan de slavin *Pietina*, geboren in 1845, dochter van *Clotine*, toebehoord hebbende aan plantaadje *l'Espérance*, divisie *boven Suriname.*

2o. Aan de slavin *Frederica*, geboren in 1820, (moedersnaam onbekend) en hare kinderen: *Paulina*, geboren in 1841 en *Leentje*, geboren in 1848, toebehoord hebbende aan plantaadje *Groot Cuijlenburg*, divisie *boven Cottica.*

3o. Aan de slavin *Rachel*, geboren in 1841, dochter van *Leentje*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan de minderjarige kinderen van J a c o b N a s s ij.

4o. Aan de slavin *Philippina*, geboren in 1821, dochter van *Patientie* en hare kinderen: *Damon*, geboren in 1840, *Minerva*, geboren in 1840, *Marigo* geboren in 1844, *Merij*, geboren in 1847, *Frederik*, geboren in 1849, *Jacquelina*, geboren in 1852, *Frederica*, geboren in 1853 en *Ariana*, geboren in 1856, toehoord hebbende voor den vrijdom aan D. K e s t e r e n.

5o. Aan den slaaf *Johannes*, geboren in 1826, zoon van *Louisa*, toebehoord hebbende aan den boedel J. J. J u l i e n.

6o. Aan den slaaf *Doris*, geboren in 1820, zoon van *Cornelia*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan T. J. B r o u c k.

7o. Aan de slavin *Jeannette*, geboren in 1785, (moedersnaam onbekend) en hare dochter *Henriette*, geboren in 1808, met hare kinderen: *Rosalina*, geboren in 1832, *Pietje*, geboren in 1835, *Alexander*, geboren in 1838 en *Evelina Josephina*, geboren in 1854, bekend gestaan hebbende op het Respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, onder het toezigt van H. v a n M e e r t e n als Curator ad hoc.

8o. Aan de slavin *Reinetta*, geboren in 1813, dochter van *Celestina*, toebehoord hebbende aan H. v a n R h ij n;—

En dat gemelde gemanumitteerden voortaan de namen zullen voeren, van:

1o. *Petronella Tuho.*
2o. *Sophia Frederika Suijdon.*
Wilhelmina Paulina Suijdon.
Lucretia Helena Suijdon.
3o. *Rachel Marianna Josephina Sanijs.*
4o. *Josephina Philippina Kest.*
Damon Kest.
Minerva Kest.
Augustina Marigo Kest.
Amelia Maria Kest.
Josua Frederik Kest.
Helena Jacquelina Kest.
Amalia Frederica Kest.
Jacoba Adriana Kest.
5o. *Paulus Johannes Zalm.*
6o. *David Doris Ruther.*
7o. *Jacoba Jeannette Solos.*
Floortje Henrietta Solos.
Jacoba Rosalina Solos.
Pietje Solos.
Jacob Alexander Solos.
Evelina Josephina Solos.
en 8o. *Reinita Nijn.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Transporten.

(14851) Den 24sten November 1856. I k. B o. d e M e s q u i t a J z. aan S. A b a r b a n e l weduwe A n. B o. d e M e s q u i t a voor haren minderjarigen zoon A r o n B u e n o d e M e s q u i t a, van het Huis en Erf aan de *Hooge straat*, N. W. La. E No. 363, O. W. La. D No. 778, en wel dat gedeelte grenzende aan het Erf La. E No. 364.

Idem, A. J. C o m v a l i u s A z. qq. boedel J. C. S t e e v e n s aan T. W. J. H i e m c k e, van het bloote Erf aan de *Steenbakkerij straat*, N. W. La. C. No. 119, O. W. La. D No. 287.

Paramaribo, *den* 24 *November* 1856.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

[14242] De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 28sten November 1856, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De slavin *Bergère*, aankomende weduwe J. A l v a r e s geboren J o n a.

De slavin *Abeni* of *Abena*, aankomende T. R i g o t.

Den slaaf *Carel*, aankomende J. W a l t o n Jr.

De slaven *Elisabeth* en *Constance*, aankomende den boedel M. van M u l l i e r.

Den slaaf *Harlequin*, aankomende den boedel F. van S t i e l e r.

De slaven *Catharina Simire*, *Antje*, *Gerrit*, *Jan* en *Cornelia*, aankomende den boedel weduwe S. E. S i m o n s geboren van G r o l.

Den slaaf *Bossie*, aankomende M. N a a r s t i g.

De slaven *Cateau* en *Eduard*, aankomende de minderjarige A. C. M u l l e r.

De slaven *Brutus*, *Première*, *Josina*, *Paulus* en *Adolf*, aankomende M. H. R a a t g e v e r.

De slaven *Johannis* en *Louisa*, aankomende A. van K. van M e ij e r.

De slaven *Cornelis*, *Henriette*, *George* en *Francina*, aankomende J. S a r q u i nom ux. en qq. minderjarige kinderen.

De slaven *Jansje*, *Martha* en *Emelina* aankomende minderjarige A. M. A. S c h o u t e n.

Paramaribo, *den* 26 *November* 1856.
SIMON ABENDANON Sz.

[14241] De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 5n. December 1856, publiek bij executie verkoopen:

De plantaadje **SARAH** cum annexis, gelegen in *Coronie*, tusschen de plantaadjen *Burnside* en *Leasowes*, aankomende J o h n B e n t (nu boedel.)

Paramaribo, *den* 26 *November* 1856.
SIMON ABENDANON Sz.

Door deze wordt aan belanghebbenden kennis gegeven, dat de *Commissie tot onderzoek naar de ziekte der Melaatschheid en besmettelijke Elephantiasis*, voortaan, *ieder* Zaturdag zitting zal houden, mits dat de schriftelijke aanvragen tot het visiteren van personen of slaven, des Donderdags te voren bezorgd zijn bij

Den Secretaris,
JOHs. ABRAHAMSZ.

Nieuwstijdingen.

Paramaribo, *den* 25 *November* 1856.

Onze berigten uit het Moederland loopen tot 30 October. Onze mail van 21 September was den 20sten October aangekomen. Wijders des-

In zij ons drie belangwekkende feiten mede, als: 1o. De verkrijgbaarstelling van het vervolg van het Rapport der bekende staatscommissie, en wel betreffende Curaçao en onderhoorige eilanden en der Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea. Vermits het leidend beginsel dier commissie, uit het eerste gedeelte van het Rapport betreffende Suriname, bekend is, kunnen wij thans hierover heenstappen. 2o. Is op 20 October de Nederlandsche Rijnspoorweg aan de Duitsche spoorwegen, na eene 4daagsche feestviering, aangesloten en de dienst voor het publiek geopend, zoodat men nu van Amsterdam en Rotterdam naar Keulen reist in 9 uren, waartoe men tot dus ver met snelposten en stoombooten, nog drie dagen noodig had. 3o. Is op den 21 October, tot groote droefheid van het geheele volk, te Rijswijk, in 76jarigen ouderdom overleden Neêrlands grootsten volksdichter, de heer H. Tollens Cz. Bijzonderheden der beide laatstgenoemde gebeurtenissen deelen wij nader mede. Men meldt ons ook dat vermoedelijk tot directeur en kommandant der Nederlandsch West Ind. Zeemagt zal benoemd worden de kapitein ter zee G. Vogelpoot, thans ad. int. equipagemeester te Willemsoord.

Op politiek gebied was het bij uitnemendheid stil, zelfs de polemiek der dagbladen, die zich sedert lang door ongewone warmte kenmerkte, was als eenigermate verlamd. Het verslag van het verhandelde in de afd. der Tweede Kamer over de begrootingswetten, was nu openbaar gemaakt. Daar intusschen in elk constitutionneel land, bij elke behandeling der begrootingswetten door de vertegenwoordiging, de meest belangrijke staatsaangelegenheden in het openbaar behandeld worden, en daarvoor ook behoorlijk zijn voorbereid, kunnen wij over dit voorloopig verslag zeer kort zijn, om later, bij de discussien, op een en ander terug te komen. Hoofdstuk I. der begrooting, *Huis des Konings*, had evenmin als vroeger, tot eenige bedenking aanleiding gegeven, maar men was te dezer gelegenheid in uitvoerige beschouwingen getreden, ten aanzien van den staatkundigen en finantieelen toestand des lands. Zoo werd verklaard dat het optreden van het tegenwoordig kabinet twijfel had verwekt, of de bewindsmannen wel door den gewenschten ijver bezield waren, voor de ontwikkeling onzer constitutionele instellingen; wel hadden de afgelegde verklaringen eene bevredigende strekking gehad, maar men merkte tevens op, dat, vermits het toestaan der begroooting van staatsuitgaven een votum van vertrouwen daarstelde, velen eene meer ondubbelzinnige verklaring van de te volgen gedragslijn hadden gewenscht. Men had daartegen opgemerkt, dat dit onderwerp weinig geschikt was voor eene schriftelijke interpellatie; er werd er op geantwoord, er zou nog veel te vragen overblijven, terwijl de begrooting ruim de gelegenheid aanbood, om deze onderwerpen bij de discussien te behandelen. Hiermede had de meerderheid zich vereenigd. — Wijders hadden vele leden geene ingenomenheid betoond, met hetgeen tot dusver door de nieuwe ministers was verrigt; ook op de finantien zijn vele aanmerkingen gemaakt; eenerzijds wilde men de rentebesparing hooger geraamd en tot afschaffing van andere accijnsen hebben overgegaan, hetgeen anderzijds nadrukkelijk werd bestreden. Uit eene bij het verslag gevoegde nota bleek, dat in 1857 sedert 1850 voor 3½ millioen aan renten bespaard was, met de opmerking dat hetgeen een millioen meer in ontvang, twee millioen meer in uitgaaf staan, en dat, indien de bijdragen uit de kolonien niet zoo ruim vloeiden, 's rijks finantien achteruit, in plaats van vooruit, zouden gaan. Het hoofdstuk *Oorlog* had mede veel tegenstand ontmoet. De vrede had in alle staten vermindering der legermagt ten gevolge, in Nederland alleen bleef men de uitgaven voor het leger op dezelfde hoogte handhaven. Er hebben zelfs geruchten geloopen, dat de minister van oorlog zou aftreden en de heer Storm van 's Gravensande, vroeger lid der kamer, in zijne plaats optreden. Doch het schijnt voorbarig geweest te zijn, want de tegenwoordige minister heeft nader nog bij missive eene wijziging tot vermindering van ruim 23 | m. in zijne begrooting gebragt, tengevolge van den gunstigen afloop van eenige aanbestedingen. Wat de West Indische kolonien aangaat, hadden vele leden eene nadere verklaring of uitlegging gevraagd, van hetgeen in de troonrede omtrent Suriname bedoeld wordt. Men verlangde met de in de reglementen gebragte wijzigingen bekend gemaakt te worden en tevens te mogen vernemen, op welke wijze de afkondiging der wijzigingen is geschied, welke de indruk daarvan geweest is en welke maatregelen genomen zijn tot handhaving en bevestiging der gemaakte wijzigingen. Eindelijk heeft men nog aangedrongen op de weder indiening van het ontwerp van het regeringsreglement voor W. I., dat door de onverwachte sluiting der vorige zitting, niet is tot stand kunnen komen.

De Tweede kamer was tegen 10 November tot hervatting van hare werkzaamheden weder bijeengeroepen, terwijl de Eerste kamer zich thans onledig hield, met de behandeling der door de Tweede kamer bereids aangenomen ontwerpen. In de Eerste kamer was weder eene vacature ontstaan, door de benoeming van het lid dier kamer, de heer mr. Bosch van Drakestein tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Noord-Holland. De oud gouverneur generaal van Nederlandsch O. I. die, terwijl hij op de terugreis was naar het moederland, te Steenwijk tot lid der tweede kamer werd gekozen, heeft die benoeming niet aangenomen.

In verband met het plan om aan het Nieuwe Diep een vast droog dok te bouwen, was aan de ingenieurs Tromp en Stroosman eene zending opgedragen naar Engeland en Frankrijk, om daar de merkwaardige dokwerken te gaan onderzoeken en daarna van advies te dienen bij het daarstellen van de noodige plannen, enz.

De weersgesteldheid in het moederland, was sedert eenigen tijd zeer fraai en droog, maar tevens, zelfs met het oog op het gevorderde jaargetijde, vrij koud. De thermometer teekende herhaaldelijk, vooral des avonds en 's morgens, beneden 40° F. — De markt der levensmiddelen, en daaronder vooral der aardappelen, begon den indruk van den gezegenden oogst te gevoelen. Op vele plaatsen was die aardvrucht per mud tot *f* 1.50 gedaald.

De landhuishouding van Frankrijk en Engeland.

(Vervolg van ons vorig No.)

» Voor het Fransche hoornvee geldt hetzelfde als voor de Fransche schapen; het levert een sterk sprekend contrast op met de reusachtige op stal gevoederde runderen van Engeland. Frankrijk bezit 10,000,000 stuks hoornee; Engeland en Wallis 5,000,000; Schotland 1,000,000, en Ierland 2,000,000. Dit hoornvee heeft in vier opzigten waarde voor den mensch: om den arbeid dien het verrigten kan, de melk, het vleesch en den mest. Een Fransche os moet werken; de Engelsche leeft en sterft in het *otium cum dignitate* van vette weiden en raapkoeken. Om deze reden en ofschoon Frankrijk 4,000,000 en het Vereenigd Koningrijk slechts 3,000,000 koebeesten bezit, zijn drie vierden der Fransche koeijen geen melkkoeijen, hetgeen de Engelsche koeijen bijna alle zijn. De opbrengst der Engelsche melkerijen overtreft dan ook, in hoedanigheid en waarde, verre die der Franschen; en een der redenen van dit ongunstig verschil is ongetwijfeld gelegen in de gewoonte om kalfsvleesch te eten, welke op het vaste land veel meer voorkomt dan in Engeland.

Het gebruik van melk in allerlei vorm is bij de Engelschen ontzettend groot. Hunne gewoonten te dien aanzien zijn sedert onheugelijke tijden niet veranderd. Ter bereiding hunner spijzen gebruiken zij niet, zoo als in Frankrijk over het algemeen het geval is, vet en olie, maar boter, en bij al hunne maaltijden komt er kaas op tafel. De hoeveelheid boter en kaas, die op de Britsche eilanden gemaakt wordt, gaat alle begrip te boven. *Cheshire* alleen brengt jaarlijks voor twaalf millioen gulden kaas op. Niet tevreden met hetgeen hunne eigene melkerijen leveren, voeren de Engelschen boter en kaas van buiten 's lands in, en hierdoor laat het zich verklaren waarom de gemiddelde prijs van melk in Engeland hooger is dan in Frankrijk. Terwijl de Franschen slechts vijf cents voor de kan melk betalen, kost zij in Engeland 10 cents.

» Men kan rekenen, dat de Engelsche koeijen drie duizend millioen kan melk opleveren, waarvan een derde gedeelte voor de voeding der kalveren afgaat, en twee derden voor menschelijk gebruik bestemd zijn. Dit geeft gemiddeld duizend kan voor elke koe. In Frankrijk is de opbrengst vermoedelijk niet hooger dan twee duizend millioen kan of vijf honderd voor elke koe. Daarenboven wordt ten minste de helft dezer opbrengst door de kalveren verzwolgen.

» Terwijl dus de Franschen slechts duizend millioen kan voor menschelijk verbruik kunnen verkoopen, hebben de Engelschen daartoe het dubbel beschikbaar, en daar zij, uithoofde der talrijke fabriekbevolking, tweemaal zoo veel geld van hunne melk maken als wij, volgt hieruit, dat de melkerijen van Engeland vier maal zoo veel waarde leveren als de Fransche. De opbrengst in beide landen zou alzoo gevoegelijk aldus kunnen worden gesteld.

» Frankrijk . . .	1,000,000,000 kan à	5 c.	*f* 50,000,000
de Britsche eiland.	2,000,000,000	» » 10 »	» 200,000,000."

Er is geen twijfel van of dieren die men opbrengt om te werken en die eerst na eenige jaren van moeijelijken arbeid worden vet gemest, vormen een ras, dat als slagtvleesch maar weinig waarde heeft. De schrijver verklaart dan ook, dat » het werken van hoornvee, of het noodig zij of niet, eer verlies dan winst oplevert." En dat verlies komt ten nadeele van iederen Franschen boer, die zijnen ploeg met ossen bespant. » De invloed welke deze verkeerde gewoonte op het gewigt en de waarde van het vleesch uitoefent is allertreffendst.

» De uitkomsten der twee stelsels kunnen bij vergelijking gesteld worden als volgt:

» In Frankrijk worden jaarlijks vier millioen stuks hoornvee geslagt, die, berekend op gemiddeld honderd pond gewigt elk, te zamen vier honderd millioen Ned. pond vleesch opleveren. Officiele bescheiden stellen de opbrengst niet hooger dan drie honderd millioen.

» Op de Britsche eilanden worden jaarlijks slechts twee millioen stuks geslagt, doch deze geven vijf honderd millioen Ned. pond vleesch, hetgeen gemiddeld twee honderd vijftig pond voor elk beest maakt.

» Met acht millioen stuks hoornvee en dertig millioen bunders, brengt dus de Britsche landbouw vijf honderd millioen Ned. pond vleesch op; terwijl Frankrijk met tien millioen stuks en drie en vijftig millioen bunders, slechts vier honderd millioen pond geeft.

» Deze onevenredigheid wordt ten volle verklaard,

behalve, door het onderscheid in ras, door het verschil in leeftijd der geslagte dieren. Het Fransche hoornvee wordt òf te vroeg òf te laat geslagt. De gewoonte om de runderen tot trekdieren te bestemmen, maakt het slagten noodig van een groot aantal klaveren, op dien leeftijd waarop de groei het sterkst is. Onder de vier millioen stuks komen twee en een half millioen kalveren voor, die door elkander niet meer dan dertien Ned. pond vleesch afwerpen. Die welke blijven leven worden niet geslagt, dan op een leeftijd dat de groei lang heeft opgehouden; dus nadat het dier verscheidene jaren voedsel heeft genuttigd, dat niet heeft gestrekt om zijn gewigt te vermeerderen. De Engelschen daarentegen slagten de dieren noch zoo jong, omdat zij dan het meeste vleesch maken, noch zoo oud, omdat zij dan hebben opgehouden grooter te worden. Zij maken gebruik van het juiste oogenblik, dat het dier het toppunt van zijn groei heeft bereikt."

"'t Is niet noodig uit te weiden over de meerdere waarde der Engelsche paarden van bijna elke soort, schoon de Franschen ontwijfelbaar eenige rassen bezitten, die om hunne stoutheid, kracht en vlugheid, met regt beroemd zijn. De Engelsche varkensstallen leveren ten minste dubbel zooveel hammen en zijden spek op als de Fransche, waar de varkens trouwens al bijzonder slecht verzorgd worden. Zonder aarzelen evenwel reiken wij den palm toe aan het Fransche pluimgedierte, dat eene menigte gebreken goed maakt, terwijl in Engeland, niettegenstaande den invoer van het groote Cohin China gevogelte, het pluimgedierte tot dusverre alleen een voorwerp van weelde is. In Frankrijk vindt een reiziger, zelfs in de minst bezochte streken, altijd een goed maal in eene gebraden kip en in eene ommelet. De jaarlijksche opbrengst van eijeren daar te lande schat men op ƒ 50,000.000 terwijl zeker voor eene waarde van ƒ 10.000,000 aan eijeren naar Engeland wordt verzonden.

Het ontoereikende aantal huisdieren en de achterlijkheid der Franschen in het aanfokken en vetmesten van rundvee, zijn feiten van hoog gewigt, niet alleen voor den vooruitgang van den landbouw, maar voor den geheelen maatschappelijken toestand van Frankrijk. Met een grond en eene bevolking, welke die van het Vereenigd Koningrijk ten minste een vierde te boven gaan, hebben wij gezien, dat er in Frankrijk geen grooter aantal hoornvee is dan in Engeland, en dat de opbrengsten in allen deele achterstaan. Het eerste gevolg van dezen staat van zaken is, dat de landbouwende stand in Frankrijk verarmt. Een veel kleiner deel van den grond wordt daar gebezigd voor weiland en tot het voortbrengen van kunstgras of ander voedsel voor het vee; een veel grooter deel daarentegen wordt met koorn bezaaid; doch aangezien de toevoer van kunstmest er veel minder groot is dan in Groot Brittannie, is de opbrengst der akkers insgelijks aanmerkelijk minder. En daar de vruchtwisseling er zeer onvolkomen wordt begrepen en uitgeoefend, en dan nog volgens een geheel verouderd stelsel, blijft elk jaar ongeveer een achtste gedeelte der akkers braak liggen; en in denzelfden gang van oorzaken en gevolgen, zijn de opbrengsten van het land in verhouding laag, en veel geringer dan in Engeland. Het gansche stelsel van den Norfolkschen akkerbouw rust daarop, dat oogsten die den grond uitputten, steeds opgevolgd worden door de zoodanige, welke den grond versterken, in dier voege, dat de laatste tot de eerste staan als ongeveer drie tot een. Zoo worden, volgens de berekening van den schrijver, van de 19,000,000 bunders bouwland van Groot-Brittannie 15,000,000 besteemd voor het voortbrengen van voedsel ten behoeve der huisdieren, en ten allerhoogste 4,000,000 voor levensmiddelen ten dienste der menschen; terwijl in Frankrijk daarentegen slechts 9.000,000 bunders dienen ter verbetering van de akkers, en het dubbel van dit aantal met uitputtende gewassen bezet is. Volgens deze berekening worden in Engeland slechts twintig pct. land afgezonderd voor het voortbrengen van koorn. 't Blijkt uit de landbouw-statistiek, ten vorigen jare uitgegeven voor elf graafschappen, dat er omstreeks 570,000 boerderijen in Engeland en Wallis zijn, gemiddeld 25 bunders groot.

Van deze 25 bunders worden er tien bebouwd, acht zijn weilanden en zeven bestaan uit huizen, tuinen, wegen en bosch. Van de tien bebouwde bunders wordt een vierde met tarwe bezaaid. Onder den invloed der tegenwoordige hooge graanprijzen zijn de landbouwers er toe gekomen om eene groote uitgestrektheid lands, naar schatting een vierde meer daarvoor te bestemmen. Een der groote voordeelen van het Engelsche stelsel van landbouw is hierin gelegen, dat eene groote uitgestrektheid lands, geschikt om koorn voort te brengen als 't ware in reserve blijft, en dat in tijden van schaarschte de hooge prijzen dit natuurlijk gevolg medebrengen, dat er eene grootere oppervlakte bebouwd wordt voor menschelijk voedsel. De Fr. landbouw heeft dit hulpmiddel slechts in zeer geringe mate, want hij kan noch de uitgestrektheid lands bestemd om graan op te brengen, veel vergrooten, noch het land dat er mee bebouwd wordt, verbeteren. De eerste voorwaarde van meerdere graanopbrengst in Frankrijk zou juist moeten wezen eene inkorting der uitgestrektheid lands, waarop die opbrengst verkregen wordt. De vergelijking toch met den Britschen landbouw heeft geleerd, dat de Fransche verdeeling van den grond oneindig minder voordeelig is dan die welke in Engeland wordt gevolgd, en het voornaamste oogmerk van de geschriften van den heer de Lavergne is, bij zijne landgenooten de overtuiging van de waarheid dezer feiten over te planten. De bouwgronden der Britsche eilanden brengen meer voedsel voor hoornvee op dan geheel Frankrijk, hoewel zij slechts twee derden der uitgestrektheid van den grond beslaan; de hoeveelheid mest is naar evenredigheid drie of vier maal grooter; de bemoeijenissen van den landman vertoonen meer verscheidenheid en leveren ook meer voordeel; de machinerie is ruimschoots te hulp gekomen; de handel verleent zijne medewerking door vruchtbaar makende zelfstandigheden uit verwijderde werelddeelen aan te voeren; en dezelfde oorzaken die tot de buitengewone ontwikkeling van dierlijk leven leiden, dragen niet minder krachtig bij om de voortbrenging van die planten aan te wakkeren, die voor het bestaan van den mensch noodzakelijk zijn.

» Bij ons (in Frankrijk), is de gemiddelde opbrengst 12 mud tarwe en 10 mud rogge, na aftrek van het zaad. Hierbij voegende mais en boekweit en het geheel deelende door het getal bezaaide bunders is de gemiddelde uitkomst voor iederen bunder, 6 mud tarwe, iets minder dan 3 mud rogge, en ruim 1 mud mais of boekweit — te zamen ongeveer 11 mud per bunder. In Engeland is de opbrengst 25 mud tarwe, dus de dubbele hoeveelheid welke zeker eene drie dubbele geldswaarde heeft. Dit groote verschil nu kan niet worden toegeschreven, zoo als bij de natuurlijke en kunstweiden, bij de rapen, en in zekere mate ook bij haver en gerst — aan de eigenschappen van den grond en het klimaat, maar aan betere bebouwing, die zich inzonderheid openbaart in het beperken van den tarweoogst tot de uitgestrektheid lands die geschikt is om hem op te leveren.

» Schotland en Ierland zijn in de boven medegedeelde schatting begrepen; neemt men Engeland om zich zelf, dan is de uitkomst nog treffender. Dat betrekkelijk kleine land, naauwelijks een vierde gedeelte van Frankrijk, brengt alleen 38 millioen mud tarwe, 16 millioen mud gerst en 34 millioen mud haver op. Zoo Frankrijk naar den zelfden maatstaf opleverde, dan zou de opbrengst daar, na aftrek van zaad, zijn 150 millioen mud tarwe, en 200 millioen mud gerst, haver en andere graansoorten, ten minste gelijkstaande met het dubbel der tegenwoordige; en in aanmerking nemende den aard van onzen grond en ons klimaat, welke beide voor veldvruchten veel voordeeliger zijn dan de grond en het klimaat van Engeland moesten wij zelfs veel meer verkrijgen. Deze feiten bevestigen de landbouwkundige wet, dat ter verkrijging eener groote opbrengst van veldvruchten, de beperking van het bouwland beter is dan zijne uitbreiding, en dat, door de grootste uitgestrektheid lands voor de teelt van beestenvoeder af te zonderen, men niet alleen eene grootere hoeveelheid slagtvleesch, melk en wol verkrijgt, maar ook de opbrengst van koorn vermeerdert. Frankrijk zal tot zulke uitkomsten geraken, wanneer het zijne onmetelijke braaklanden met rapen en beestenvoeder overdekt en tevens de ruimte voor veldvruchten bestemd eenige millioenen bunders zal hebben ingekrompen."

Wanneer wij de bruto opbrengst van den landbouw in de twee rijken nagaan, vinden wij het volgende.

» Frankrijk levert over zijne geheele oppervlakte ƒ 50 per bunder op; Engeland — zonder Schotland en Ierland — ƒ 100. De voordeelen, die eene Engelsche boerderij alleen van het vee trekt, staan ten minste gelijk met de geheele opbrengst eener Fransche boerderij van gelijke uitgestrektheid. Wanneer men zich bepaalt bij de drie hoofdsoorten van vee, schapen, koeijen en varkens, zonder het pluimgedierte mede te rekenen, trekken de Engelschen daarvan meer dan vier maal zoo veel als wij aan slagtvleesch, melk en wol. Met betrekking tot de opbrengsten van den grond, levert Engeland drie hectoliters tarwe per bunder op, tegen Frankrijk anderhalf, en vijf maal zoo veel aardappelen voor menschelijk gebruik."

» Blijkens de volkstelling van 1841, was de bevolking van het Vereenigd Koningrijk 27,000.000 zielen; die van Frankrijk 34,000,000. Terwijl alzoo het Vereenigd Koningrijk ongeveer één mensch per bunder onderhield, was er in Frankrijk slechts één op anderhalven bunder."

Met opzigt tot de geldelijke waarde van den grond in de beide rijken worden deze uitkomsten opgegeven:

» Wat betreft de gemiddelde waarde van het land, welke gemeenlijk berekend wordt naar zijne vruchtbaarheid, deze was voor Engeland ƒ 1250 per bunder, en voor het overige van het Vereenigd Koningrijk, met uitzondering der Schotsche Hooglanden, de helft van die som of ƒ 625. De hooglanden met hunne onbebouwde velden waren ten hoogste ƒ 60 per bunder waard.

» De bebouwde landerijen van de noordelijkste helft van Frankrijk kunnen gemiddeld gesteld worden op eene waarde van ƒ 700, en die van de zuidelijke helft van ƒ 500. Neemt men verder voor de 8,000,000 bunders onbebouwd land ƒ 25 en de 8,000 000 bunders boschland ƒ 120, dan verkrijgt men eene gemiddelde waarde van ƒ 500 per bunder.

» Het vergelijkend onderzoek van de opbrengsten van den landbouw, het getal der bevolking en de geldelijke waarde van den grond brengen dus tot het besluit, zelfs volgens de matigste berekening, dat voor 1848 de opbrengst van den Britschen landbouw tot die van den Franschen landbouw stond als 135 tot 100; en dat, wanneer wij Engeland alleen met Frankrijk vergelijken, het eerste voor ten minste twee maal zooveel opbragt als het laatste."

't Is blijkbaar, dat zoo deze gevolgtrekkingen juist zijn (en wij meenen dat de heer Lavergne het productief vermogen van den Britschen landbouw eer te laag dan te hoog heeft gesteld, bij gebreke van eene authentieke landbouwstatistiek) de rijkdom en de maatschappelijke toestand van Frankrijk merkelijk moeten lijden door de ongunstige gesteldheid van zijnen landbouw. Zij toonen dat de hoeveelheid voedsel uit den grond van dat vruchtbaar en rijkbegunstigd land getrokken, niet alleen ver is beneden die welke men onder veel minder gunstige omstandigheden in Engeland verkrijgt, maar dat de bevolking noodwendig kariger moet worden gevoed, en dat de voordeelen van den landbouw lang niet dat hooge standpunt bereiken, waarop zij in Engeland gekomen zijn.

De wetenschappelijke nasporingen door den heer Payen, lid van het Fransche Instituut, openbaar gemaakt omtrent de algemeene voeding in Frankrijk, staven op eene treffende wijze de gevolgtrekkingen door den heer de Lavergne uit den toestand van den Franschen landbouw afgeleid. Om eene gemeenzame uitdrukking te gebruiken, *de Franschen hebben niet genoeg te eten*, zelfs om aan de natuurlijke behoeften van het menschelijk lig-

ebaam te voldoen, en dit ontoereikende vertoont zich insonderheid met opzigt tot dierlijk voedsel. De heer Payen heeft berekend, dat het geheele bedrag van dierlijk voedsel 't welk jaarlijks in Frankrijk wordt verbruikt, daaronder begrepen vleesch, gevogelte, visch, kaas, eijeren enz., is 980 millioen Ned. pond, 't geen gedeeld door het aantal inwoners van het rijk, per hoofd van de bevolking 28 Ned. pond in het jaar, of slechts 76 wigtjes elken dag uitmaakt. Het gemiddeld verbruik der geheele bevolking behoorde te zijn 160 wigtjes elken dag, of 58 Ned. pond in het jaar, zoodat het dierlijk voedsel, voor de Fransche natie beschikbaar, naauwelijks de helft is van hetgeen het behoorde te zijn. Het verbruik van vleesch door de werklieden aan den spoorweg van Rouaan, was 600 wigtjes elken dag, 't geen ontzaggelijk veel is, maar er is geen twijfel aan, dat het verbruik van vleesch door de bevolking van Groot-Brittannie veel grooter is dan dat der Franschen, en 't zou niet onbelangrijk zijn na te gaan, in hoever de physieke achteruitergang van den wasdom der Franschen te wijten zij aan het onvoldoende van hun voedsel.

(*Het Slot in een volgend No.*)

Handels - Berigten.

Amsterdam, 25 *October*.

Suiker. (*Ruwe.*) In den loop dezer week werden verkocht ruim 200 vaten Surinaamsch tot *f* 33½ a *f* 35.

Koffij. Prijshoudend, doch voortdurend zonder omgang.

Katoen. Met uitzendering van ruim 50 b. Surin. en Nickerie, welke tot zeer vaste prijzen verhandeld werden, was er niets omgegaan.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 26n. dezer, de kol. schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer van Demerarij.— Passagier: de heer J. C. D. Sandtmann.

Uitgeklaard.

Den 25sten dezer, de Eng. Brik *Boston*, kapt. N. D. Cummingham, naar Gloucester, lading: 60 vaten Suiker 93,668 pond en 202 vaten Melassie 23,688 gall.

In Texel gearriveerd.

Den 17n. October, *Hermanus Franciscus*, kapt. Masdorp. Den 23n., *Eliza*, kapt. Visser.— Beiden van bier.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna Maria Wilhelmina, kapt. J. Jansen, adres bij J. H. Zaal.— Sluit HEDEN.

Javaan, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

Willem en Carel, kapt. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Christina Alida, kapt. Welger, adres bij Gisius & Co.

Amicitia, kapt. Wijgers, adres bij Gisius en Co.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. Degenhard.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Snelheid, kapt. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.

Wilhelmina Frederika, kapt. van der Veer, adres bij Gisius en Co.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Faverej.

ADVERTENTIEN.

Societeit: DE **VRIENDENKRING**

(15104) *ALGEMEENE VERGADERING* op **HEDEN AVOND** ten *half acht* ure.

(15105) De Vendumeester J. C. GOMPERTS, zal Maandag middag om 4 ure, in het Huis aan de *Watermolen straat* laatst bewoond door den Heer A. VAN MELSEN, verkoopen:

Een assortiment **SPIEGELS** van differente grootte in *vergulde lijsten*, aangebragt per kapt. VAN DER VEER, alsmede: diverse andere GOEDEREN.

(14441) De Uitverkoop van GOEDEREN ten huize van den Heer KOHN aan de *Watermolen straat*, wordt tegen *CONTANTE BETALING* (**CASSA**) gecontinueerd.

(14793) De ondergeteekende verzoekt vriendelijk, allen die hem sedert 1850 tot en met 1855, alsmede van vroeger, aan de geëxisteerd hebbende Firma

Röperhoff & Green,

verschuldigd zijn, vóór *ultimo December* aanstaande, voldoening te presteren, zullende hij anders, hoe ongaarne ook, zonder aanzien van persoon, de nalatigen daartoe in **REGTEN** moeten vervolgen.

Paramaribo, den 22 *November* 1856.

THOMAS GREEN.

L. G. MALMBERG

heeft ontvangen:

BESSEN JENEVER,

Echte SELTERSWATER in manden van 25 *halve* kruiken.

Versche *PROVISIEN*,

Gewast LEDER, Contant *f* 4,50 a *f* 5 per vel,

Differente grootte Glasruiten en Bier en Waterglazen.

Voorts nog voorradig:

Baltimore Reuzel in vaatjes van 25 a 28 pond,

Heele en *halve* vaten Clear Spek,

Dito fam. BEEF,

Smeer Kaarsen in soorten. [15090]

[14794] Aangebragt per *Reina Arendina*, en verkrijgbaar, a *CONTANT*, bij

SANDTMANN & Co

Extra **BOTER**, z. m. en komeine Kazen, Saucijsjes, Rolpens, Hammen, Bier in manden, Patent Olie in *heele* en *halve* amen en in pullen, Haring in fl., Ansjovis, Genever in pijpen en in roode en groene kelders. Poolbont, Damruit, blaauw en rood Biesmat, Lakensche en fluweelen Petten en Kappen.

Nog voorradig:

Hamburger Zoutvleesch en Spek in *heele*, *halve* en *kwart* vaten, extra Champagne, Rhijn, Port en Madeirawijn, fijne Likeuren, Cognac, enz.

H. J. A. VISSER

is wederom voorzien van

***Versche* Provisien,**

en groote *BROODSUIKERS*, dubb. Princ. Bier, in okshoofden en bij het douzijn, Genever in fusten en in kelders.

KRUIDENIERSWAREN, als: *Versche* Anijszaad, bittere Amandelen, Piement, Kaneel, Notenmuscaat, Krenten en veel meer andere

GOEDEREN.

Paramaribo, den 24 *November* 1856.

(15091)

[15093] De ondergeteekende van zijne reis geretourneerd zijnde, biedt tegen *CONTANTE BETALING* te Koop aan:

***Versche* Provisien en Dranken en meer andere GOEDEREN.**

Paramaribo, den 24 *November* 1856.

W. GIESBERTZ.

Te bekomen bij

A. LEVI:

Beste kwaliteit **CHAMPAGNE**, dito dito **RHIJNWIJN**, *SELTERSWATER*, Zand AARDAPPELEN, en meer andere GOEDEREN. (15092)

PILLEN

uit het Plantenrijk

van

Dr. J. A. MULLER Jz.

Preservatief en Curatief.

Eene twintigjarige ondervinding, in de tropische gewesten, heeft DR. **MULLER** tot de overtuiging gebragt, dat alle ziekten haar ontstaan te danken hebben aan dyscrasie van het bloed, ontsteltenis van de maag, ingewanden en nieren, en onderdrukte huiduitwaseming. Het is hem gelukt, **Pillen** uit het plantenrijk te bereiden, die de voorbeschiktheid en oorzaken der ziekten wegnemen, de onderdrukking en stoornis der verschillende organen van het menschelijk ligchaam herstellen en in eene aangename harmonie terugbrengen, zoodat de patient, na het gebruik dezer **pillen**, spoedig hersteld zal zijn. Zij maken het hoofd helder, de borst ruim, de maag graag; zij zuiveren ingewanden en nieren, verbeteren het bloed en herstellen de huiduitwaseming.

Zij worden dus aangewezen in alle heerschende epidemiën, catarrhale en heete koortsen, moeras- en gele koorts; ook in Chronische ziekten; bij hæmorrhoïdale ongesteldheid en stoornissen der menses; geelzucht, waterzucht, enz.

Zwangere en zogende vrouwen kunnen ze gerust gebruiken, als werkende niet op de vrucht of zuigeling terug.

Hare werking is spoedig, zeker, zacht, zonder pijn of snijding.

Deze **Pillen** zijn alhier verkrijgbaar bij den Apotheker H. GOUDMAN a **50** Cts., **75** Cts., *f* **1**, *f* **1,50**, enz. [14761]

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**